

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

III. De iis quæ spectant ad intellectum Angelorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

relinquere, & vicinum similiter motu continuo, & non interrupto subire.

Potest etiam Angelus ex communiori sententia, moveri motu discreto, ita scilicet ut eodem instanti temporis totum locum adæquatam deserat, & simul totum alium occupet; tum quia oritur ex imperfectione corporum, quod sic moveri nequeant, quia nempe cum variis consent partibus, necessariò debent priores partes loci prius occupare, quàm posteriores tum quia potest Angelus totum aliquem locum simul deserere, & permanere in puncto illius, quidni ergo simile spatium totum simul occupare poterit? atque ita talis motus fiet in instanti, & non transeundo per medium participans,

Hoc tamen non caret difficultate, quia ad primū dici poterit, non tantum oriri ex divisibilitate corporis, quod non possit totum simul locum occupare, sed etiam & maximè, quia debet mobile prius pervenire ad partes loci proximas, quam ad remotas. Ad 2. vero non esse parem rationem, quia ut Angelus totum locum deserat, se reducendo ad unicum illius punctum, non requiritur medium: ut autē occupet partes remotas novi spatii, requiritur mediū, quod proinde prius trajiciendum est, quàm perveniatur ad extremum. Unde videtur Angelum non posse transire de loco in locum, nisi transeundo per medium tam participans quàm non participans: neque Angelum posse aliter moveri motu discreto, quàm in ipso motu successivo, quo continuè movetur, breves aliquas morulas interponendo.

CAPUT III.

De iis quæ spectant ad intellectum Angelorum.

RESOLUTIO I. *Angeli intelligere non est illius substantia, sed accidens ab ea realiter distinctum.]*
 PROBATUR 1. quia Angelus est mutabilis ab intrinseco in actibus intelligendi, & non in substantia, ergo substantia Angeli non est actus intelligendi: antecedens

cedens probatur, nam Angelus beatus potest carere visione beatifica, aliisque intellectiōibus supernaturalibus, quæ proinde non sunt idem cum substantia Angeli; cumque intellectiōes istæ nobilissimæ sint superadditæ substantiæ, sintque accidentia, dici non potest quod aliæ intellectiōes inferioris ordinis cū ipsâ Angeli substantia identificentur.

Secundo non magis intellectiō identificatur cum substantia Angeli, quàm ejus volitio: at hæc cum illa non identificatur, ut patet, quia alias Angeli mali naturaliter essent mali. Neque dicas hinc tantum sequi aliquam intellectiōem non identificari cum substantia Angeli. Nam si una volitio distinguitur ab Angeli substantia, cur aliæ volitiōes ab eadem non distinguentur? quod si omnes volitiōes sunt distinctæ ab Angeli substantia, eique superadditæ, idem à pari de omnibus intellectiōibus affirmandum est.

RESOLUTIO II. *Intellectus Angeli distinguitur ab illius substantia.*] PROBATUR, quia cum experientia constet, res multas creatas præditas esse facultatibus accidentariis ad agendum, ignem calore, aquam frigore, &c. Idem est dicendum de aliis rebus creatis adeoque de anima rationali. Itemque de Angelis, ita scilicet ut habeant intellectum realiter à substantia distinctum, & in ea radicatum; per quem ut principium proximum intelligant, & voluntatem per quam proximè actum volitiōis eliciant.

Præsertim quia satis videtur durum, quod eadem substantia creata, limitata, & composita simul sit formaliter intellectus, voluntas, &c. cùm identitas substantiæ intellectus, & voluntatis in Deo, maxime ratione suæ simplicitatis, & infinitatis constitui solet.

Nota in Angelo non esse intellectum agentem, & possibilem: liquidem proprium munus intellectus agentis est, fabricare species intelligibiles, easque educere ex phantasmatibus; hoc autem competere

nequit angelis, cum sint incorporei, & phantasmata non habeant.

Deinde ille dicitur intellectus possibilis, qui in sui productione postulat ex se carere speciebus intelligibilibus, etsi fortè per accidens eas infusas habeat: at angeli ex natura sua postulant species in creatione infusas, cum non possint eas vi sua naturali producere, & recipere ad modum animæ rationalis; quare in illis non est propriè intellectus agens, aut possibilis.

RESOLUTIO III. *Angelus indiget specie aliqua, ad intelligendas alias res creatas à se distinctas.*] PROBATUR, nam tribus tantum modis concipi potest, quòd angelus res prædictas intelligat, nimirum aut per suam substantiam, aut immediatè per ipsa objecta intellecta, aut mediantibus quibusdam earum speciebus: at primus modus non est probabilis, cum angelus non omnia quæ intelligit, in sua substantia virtualiter contineat. *Secundus* verò refellitur, quia experientia constat res materiales non concurrere per se immediatè ad visionem corpoream, sed mediantibus speciebus, unde sequitur eas etiam per se effectivè non concurrere ad productionem intellectiōnis sive humanæ sive angelicæ, cum hoc difficilius sit.

Nota, species per quas Angeli intelligunt, fuisse ipsis à Deo infusas in instanti creationis; nam tribus tantum modis concipi potest, ejusmodi species Angelis cōpetere, vel ita ut producantur ab objectis, vel ita ut naturaliter fluant ab ipso intellectu Angelorū, vel ita denique ut cum ipsis Angelis concreata sint. *At primum* dici non potest, quia objecta materialia non habent vim producendi effectum spiritualem, quales sunt species angelicæ; aliunde verò non possunt angeli recipere species materiales, cum in se sint omnino spirituales, neque habeant corpora sibi naturaliter unita. *Nec secundum*, quia quæ incommoda sequerentur, si angelus per suam substantiam res
omnes

omnes intelligeret, eadem occurrerent, si omnium rerum species ab illius intellectu naturaliter flueret. Utroque enim modo deberet virtualiter res omnes continere, adeoque esse infinitæ perfectionis; maxime cum Angelus non magis respiciat ut objectum intelligibile, res aliquando existentes, quam possibilis nunquam futuras: sequitur ergo tertium, nempe species per quas Angeli intelligunt, ipsis esse in instanti creationis à Deo infusas.

RESOLUTIO IV. *Possunt dari species aliæ aliis universaliores in representando, & verisimile est eas quas sunt universaliores, perfectioribus Angelis de facto fuisse collatas.* PRIOR PARS probatur primò, quia essentia divina per modum ideæ infinita representat, species autem intelligibiles sunt quædam participationes ideæ divinæ; quare non repugnat quod multa representent in suo gradu, & ordine. Secundò quia, si potest dari species expressa plurium rerum representativa, poterit & impressa; at illa est possibilis, & de facto datur in beatis, qui eodem actu quo vident Deum, vident etiam plures creaturas. Tertio quia nulla ratio afferri potest, quæ ostendat efficaciter tales species repugnare.

Dices, si tales species essent possibles, deveniri posset ad unum aliquem Angelum, qui omnia intelligeret per unicam speciem; quo si alius perfectior crearetur, ille omnia intelligeret sine ulla specie, adeoque per suam substantiam, quod admitti non potest. *Respondeo* id minime sequi, quia in ea hypothese Deus Angelo prius existenti infunderet speciem Angeli de novo creati, unde ille jam haberet duas species per quas intelligeret; ac proinde non opus esset ut novus Angelus omnia intelligeret per suam substantiam, quia posset habere unicam speciem rerum inferiorum representatricem.

Posterior pars ostenditur, quia etsi Deus in prima rerum creatione liberè operatus sit, certum tamen est eum valde congruenter omnia fecisse; quare

cum Angeli non fuerint creati in mera potentia, ad intelligendas res creatas ab ipsis distinctas, sed variis speciebus intelligibilibus instructi fuerint, decuit ut illa infusio fieret juxta proportionem naturalis perfectionis Angelorum, ita ut quo unus Angelus est alio perfectior, eò intelligat per species simpliciore, & universaliore.

Dices, quod cognoscitur in speciali, distinctius cognoscitur quam quod cognoscitur in universali; si ergo Angeli superiores cognoscunt per formas magis universales, quam inferiores, sequitur Angelos superiores habere scientiam minus perfectam quam inferiores, quod est absurdum. Responder S. Doctor 1. p. q. 55. art. 3. ad 2. cognoscere aliquid in universali dici dupliciter. 1. Ex parte rei cognite, ut si cognoscatur solum universalis gradus rei, & sic cognoscere aliquid in universali est imperfectius. 2. Ex parte medii cognoscendi, & sic est perfectius cognoscere aliquid in universali perfectior enim est intellectus, qui per unum universale medium potest singula propria cognoscere, quam qui non potest.

CAPUT IV.

De objecto intellectus Angelici.

RESOLUTIO I. *Angelus se cognoscit, idque per suam substantiam.* DE PRIMO non est difficultas. Secundum probatur, quia cum substantia Angeli sit intimè unita ipsius intellectui, eaque sit per se spiritualis, & intelligibilis, nulla ratio est, cur non possit Angelus se per suam substantiam, absque specie media intelligere.

Quo loco duo breviter observanda sunt. 1. Jam dicta intelligenda esse de facto, nam si agatur de possibili, certum esse videtur Angelum se posse cognoscere per aliquam sui speciem; cum non repugnet talem aliquam speciem à Deo produci, & Angelo comunicari. Confirmatur, quia quilibet Angelus habet species infusas aliorum Angelorum, per quas eos cogno-